

ATIK YÖNETİMİ MÜDÜRLÜĞÜ (EKİM / 2006)

A. KURULUŞ AMACI, GÖREV VE YETKİLER:

Atık Yönetimi Müdürlüğü, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanununun ilgili maddesinde belirtilen “ **Büyükşehir katı atık yönetim planını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynağa toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek**” amacıyla, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı'na bağlı olarak kurulmuş bir müdürlüktür.

Bu bağlamda Atık Yönetimi Müdürlüğü:

- İstanbul'un Asya yakasındaki;
Ümraniye (Hekimbaşı), Tuzla (Aydınlı), Kadıköy (Küçükbakkalköy),
- Avrupa yakasındaki;
Şişli (Baruthane), Bahçelievler (Yenibosna), Küçükçekmece (Halkalı) ilçelerindeki Katı Atık Transfer İstasyonları'nın işletilmesi,
- Katı atık transfer istasyonlarına İlçe Belediyeleri tarafından getirilen katı atıkların kabulü ve bu istasyonlardan Kemerburgaz-Odayeri ve Şile-Kömürcüoda Düzenli Depolama Alanlarına taşınması,
- Katı atık düzenli depolama tesislerinin yapımı, bakımı, onarımı ve işletilmesi
- Tıbbi atıkların toplanması ve tıbbi atık yakma tesisinin işletilmesi,
- Depo gazından elektrik enerjisi üretim santralinin işletilmesi,
- Katı atık kompostlaştırma ve geri kazanım tesisinin işletilmesi,
- “Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliğine” göre atık pillerin katı atık düzenli depolama alanlarımızda bulunan atık pil geçici depolama hücrelerinde depolanması,
- Gümrüklerden ve özel firmalardan gelen talepler doğrultusunda defolu, bozuk, tarihi geçmiş malzemelerin Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve imha prosedürlerine göre imha işlemlerinin yapılması,
- İstanbul genelindeki ana arter ve meydanların süpürülmesi, yıkanması ve her türlü görüntü kirliliğinin giderilmesi ile ilgili hizmetleri yürütmektedir.

B.MEV CUT TESİSLER

1. Katı Atık Aktarma İstasyonları:

İstanbul'un çöpü 1995 e kadar, hiçbir ayrıma tabi tutulmadan cadde ve sokak başlarında biriktirildikleri yerden alınıp, kontrolsüz ve düzensiz bir şekilde bertaraf edilecekleri "vahşi döküm" alanlarında depolanmaktaydı.

1995'te Atık Yönetimi Müdürlüğü'nün daha etkin devreye sokulmasıyla birlikte, ilçe belediyelerinden gelen çöplerin toplanmasını ve düzenli depolama alanlarına çevreye zarar vermeden taşınmasını sağlayacak,

Avrupa yakasında;

- Yenibosna (Bahçelievler)
- Baruthane (Şişli)
- Halkalı (Küçükçekmece)

Anadolu yakasında;

- Aydınli (Tuzla)
- Hekimbaşı (Ümraniye)
- Küçükbakkalköy (Kadıköy)

olmak üzere 6 aktarma istasyonu faaliyete geçirildi.

Yenibosna Aktarma Merkezi

Hacmi ortalama % 30 küçülen katı atıklar; kapalı, su sızdırmayan ve kokuyu dışarıya vermeyen 32,5 m³ lük araçlarla (silo) taşınarak çevre kirliliğinin önüne geçilmiş, taşıma işleri daha az sayıda araçla yapılarak yakıt, işgücü ve zaman tasarrufu sağlanmış, ilçelerden 1400 sefer yapılarak aktarma merkezlerine getirilen katı atıklar, düzenli depolama alanlarına 600 seferle taşınarak kent trafiğinin yükü azaltılmıştır.

2005 yılı Ocak ayında Atık Yönetimi Müdürlüğü tarafından sisteme sokulan yeni tip semitreylerle taşıma sayesinde 72 m³ katı atık tek seferde düzenli depolama alanına taşınmakta, bu sayede mevcut aktarma merkezlerinin katı atık kabul kapasiteleri artmakta, trafikteki araç sayısında ciddi sayıda azalma olmaktadır.

Semitreyler (72 m³)

Silo (32,5 m³)

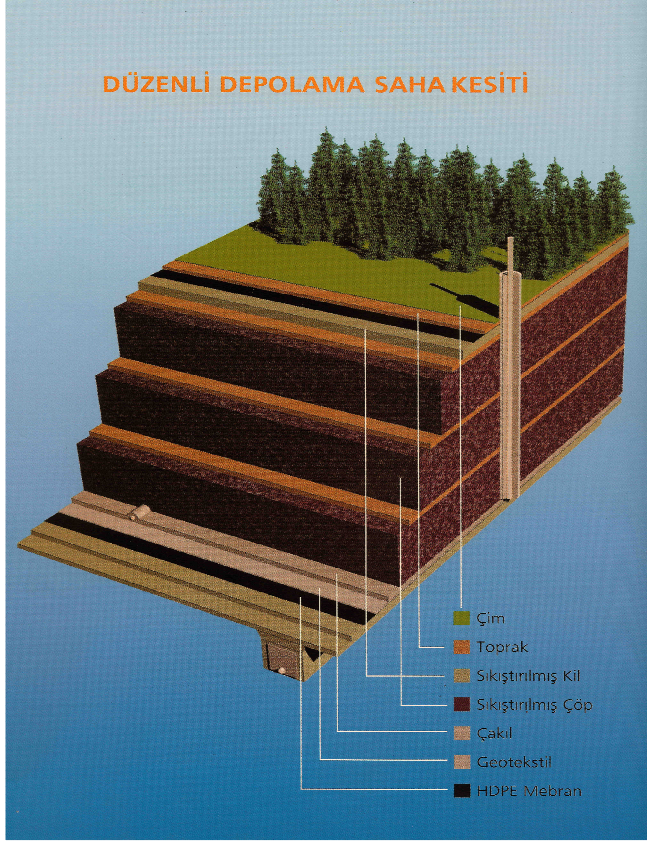
2006 yılının ilk 9 ayında yaklaşık 15.000 ton/gün atık ortalama 600 seferde düzenli depolama alanlarına taşınmıştır.

600 seferde toplam 60.000 km yol kat edildiği düşünüldüğünde, katı atığı hayatımızdan çıkarmak için silo ve semitreyler her gün bir buçuk Dünya Turu yapmaktadırlar.

2. Düzenli Depolama Alanları:

1953 yılına kadar denize dökülen katı atıklar, bu yıldan sonra vahşi depolama alanlarına dökülmeye başlandı. Geniş sahaları kaplayan katı atıklar çevre kirliliğine; oluşan toz bulutları ve gazlar ise hava kirliliğine neden olmaktaydı. Metan gazı sebebiyle bu sahalarda sürekli yangınlar oluşuyor ve patlama riski taşıyordu. Katı atıklardan sızan sular yeraltı ve yerüstü sularını kirletmekteydi. Zamanla çok büyük yığınlar haline gelen bu katı atıklarda oluşan kaymalar büyük maddi kayıplara ve can kayıplarına yol açmaktaydı. Bütün bu olumsuzluklardan dolayı 1995 yılından itibaren Vahşi Depolamaya son verildi ve bu alanlar yeşillendirildi. Aynı yıl İstanbul Büyükşehir Belediyesi katı atıkları (evsel nitelikli katı atıkları) düzenli depolama şeklinde bertaraf edebilmek için, Asya yakasında Kömürcüoda Düzenli Depolama Alanını, Avrupa Yakasında da Odayeri Düzenli Depolama Alanını devreye aldı.

Avrupa yakasında Odayeri/Göktürk mevkiinde 75 ha'lık alan üzerinde 9000 ton/gün katı atık 400 seferde taşınarak, Anadolu yakasında Kömürcüoda'da 100 ha'lık alan üzerinde 6000 ton/gün katı atık 200 seferde taşınarak depolanmaktadır.

Düzenli Depolama Alanı Kesiti

Sızdırmazlık İzolesi Yapılmış Yeni Düzenli Depolama Alanı

3. Kompost ve Geri Kazanım Tesisi

Kompost ve geri kazanım tesisinde çevreye ve insan sağlığına zarar verebilecek organik nitelikli atıklar, birtakım fiziksel ve biyolojik işlemlerden geçirilerek ekonomik değere dönüştürülmektedir. Bu atıklardan yüksek kalitede kompost elde edilmekte ve bu ürün tarımda, bahçelerde ve spor alanlarında, parklarda zemini iyileştirmek için kullanılmaktadır. Mart 2001 tarihi itibari ile devreye alınan 700 ton/gün kapasiteli kompost tesisi ile çoğunlukla hal, pazaryeri, park bahçeler ve mutfaklardan çıkan organik menşeli atıklar, kompostlaştırılarak geri kazanılmaktadır. Böylece hem üretilen katı atıklar bertaraf edilmekte hemde üreticilerin kurtulmak istedikleri bu atıklardan yeni bir ekonomik değere ulaştırılmakta ve 200 ton/gün kompost elde edilmektedir.

Aynı zamanda kompost tesisinde ekonomik açıdan değerli olan plastik ve metal türevli malzemelerin de geri kazanımı sağlanmaktadır.

Katı Atık İşleme, Geri Kazanma ve Kompost Tesisi

Kompost tesisinde üretilen kompost

4. Tıbbi Atık Yakma Tesisi

Tıbbi atıklar ayrı olarak toplanıp imha edilmedikleri takdirde tehlikeli hastalıkların insanlara bulaşma riski artmakta ve buna benzer problemlerin ortaya çıkması da kaçınılmaz olmaktadır. 1995 yılından itibaren İstanbul'daki 20 yatak ve üzeri 211 sağlık kuruluşunun tıbbi atıkları ayrı olarak toplanmakta ve Odayeri/Göktürk'teki Düzenli Depolama Alanı yanında kurulmuş Tıbbi Atık Bertaraf Tesisine getirilmektedir. Günlük ortalama 20 ton tıbbi atık, konusunda eğitim almış, sertifikalı, özel araçlarla donatılmış ekipler tarafından toplanıp taşınmaktadır. 1999 yılında işletmeye alınan 24 ton/gün kapasiteli tıbbi atık yakma tesisinde tıbbi atıklar 1000 °C ile 1200 °C arasında yakılmakta ve yanma sonucunda hacimsel olarak % 95, kütleli olarak % 75 azaltılarak bertaraf edilmektedir.

Tıbbi Atık Bertaraf Tesisi'nde yakılan atıkların külleri ise düzenli depolama sahasında, ancak diğer atıklardan ayrı olarak depolanmaktadır.

Yakma tesisinde tıbbi atık bertarafı yapılırken aynı zamanda elektrik enerjisi de üretilmektedir. Yaklaşık 0,5 MW kapasiteli türbin jeneratör yardımıyla üretilen enerji hem tesis bünyesinde hem de çevredeki idari binalarda kullanılmaktadır.

Tıbbi atık yakma tesisi bacasından çıkan kirletici gaz emisyonlarının azaltılması için halen torbalı ve ıslak arıtma sistemi mevcut olup, asit nötralizasyonu yapılarak ortama bırakılmaktadır. Tesiste AB standartlarının sağlanması için Karbon Filtre sistemi uygulamasına geçilmiş olup, bu sistemle Dioksin ve Furanlar arıtılmaktadır.

Tıbbi Atık Toplama Aracı

Tıbbi Atık Yakma Tesisi

5. Depo Gazından Enerji Üretim (LFG) Tesisi:

Vahşi depolama alanı olarak kullanılmış eski Kemerburgaz Depolama sahası 1995 yılında rehabilite edilerek Depo Gazından (%35 metan) Elektrik Enerjisi Üretim projesine başlandı. Vahşi Depolama Sisteminde katı atıklardan oluşan metan gazı, patlama riskinin yanı sıra, karbondioksitin yaklaşık 20 katı ısıtma yani “ Sera ” etkisi ile atmosfere de zarar vermektedir. Vahşi depolama sahalarında oluşan gazlar aktif toplama sistemiyle yerleştirilen özel borular yardımıyla toplanmakta, böylece kontrol dışı oluşan gazların çevreye zarar vermeden bertarafı sağlanmakta ve patlama riski azaltılmaktadır.

Vahşi depolama alanında 5,7 milyon m³ katı atıktan kontrol dışı oluşan gazlar, kurulan bu tesiste, 20 silindirli özel gaz motorlarında yakıt olarak kullanılıp motorlarda ısı enerjisine, bu ısıdan da jeneratörlerde elektrik enerjisine dönüştürülmektedir.

Fiili olarak 2002 yılında sürekli üretime geçmiş olan bu tesisten 2005 yılı sonu itibarıyla 20 milyon kWh elektrik enerjisi üretilmiştir. Üretilen enerji; İ.B.B. Bünyesindeki Asya ve Avrupa'da bulunan düzenli depolama alanlarının, aktarma istasyonlarının, kompost tesisinin ve Merter merkez binanın elektrik ihtiyacını karşılamaktadır.

Depo Gazından Elektrik Üreten Özel Gaz Motoru

6. Katı Atık Sızıntı Suyu Arıtma Tesisleri:

Düzenli Depolama Sahalarında depolama sonucunda oluşan sızıntı sularının yeraltı sularına karışıp çevre ve insan sağlığına olan olumsuz etkisini gidermek amacıyla Odayeri ve Kömürcüoda'da olmak üzere 2 adet ön arıtma tesisi 2005 yılında inşa edilmiştir. Bu tesisler Türkiye'de bir ilktir.

Bu tesislerde sızıntı suyu belirli işlemlere ve proseslere tabi tutularak hem arıtılmakta hem de anaerobik reaksiyonlar sonucunda metan gazı elde edilmektedir. Oluşan metan gazından yakılarak enerji eldesi alternatifi düşünülmektedir.

Atık Yönetim Müdürlüğü'ne ait tesislerde tüm İstanbul genelinde atıklardan meydana gelen sızıntı suyu miktarı ortalama 3000 m³/gün'dür. Kemerburgaz-Odayeri Depolama sahasında yaklaşık 2000 m³/gün, Şile-Kömürcüoda Depolama sahasında ise yaklaşık 1000 m³/gün sızıntı suyu oluşmaktadır.

Kompost tesisinde oluşan sızıntı suları, Odayeri Düzenli Depolama sahasında toplanan sızıntı sularıyla birlikte İSKİ'nin kanala deşarj standartlarına uygun olarak arıtılmakta ve arıtılan sızıntı suyu İSKİ isale hattı ile Avrupa yakasında Baltalimanı Ön Arıtma Tesislerine, Anadolu yakasında ise Tuzla İleri Arıtma Tesislerine iletilmektedir.

Mevcut sızıntı suyu arıtma tesisleri Kimyasal ve Anaerobik arıtma ünitelerinden meydana gelmektedir. Bunlara ilaveten daha yüksek arıtma verimi temini amacıyla her iki tesise ilave olarak Geomembran Filtre ünitesi inşa aşamasındadır.

Katı Atık Sızıntı Suyu Arıtma Tesisi

7. Piller ve Diğer Ağır Metal İçeren Atıklar

Tüm çağdaş ülkelerde piller ve akülerin ayrı toplanması ve özel şartlarda depolanması, üzerinde önemle durulması gereken bir noktadır. Daha önce pil, batarya, akü, ağır metal içeren maddelerin bertarafı vahşi döküm alanlarında gerçekleştirilmekteydi. Sorunu büyümeden fark eden İstanbul Büyükşehir Belediyesi pil, batarya, akü ve ağır metal içeren maddeleri üzerinde gerekli ikaz işareti ve bilgileri bulunan özel kutu, konteynerler ve araçlar ile toplatmakta, toplanan maddeler Düzenli Depolama Alanlarında inşa edilen sızdırmazlık özelliğine sahip beton havuzlara gömülerek bertaraf edilmektedir. Bu sayede çevreye zarar vermelerinin önüne geçilmektedir.

Atık Pil Deposu

C. DİĞER ÇALIŞMALAR

1. Mekanik Süpürme ve Yıkama:

Sokakları temiz bir şehrin varlığı, ulaştığı kentsel yaşam kalitesinin önemli bir göstergesidir. İstanbul'un yaşanılabilir bir şehir olmasında çevre ve temizlik yatırımlarının rolü oldukça büyüktür.

İstanbul'un 32 ilçe ve 41 belde belediyesi sınırları içerisindeki 790 ana arterde, Atık Yönetim Müdürlüğüne ait 113 özel süpürge aracı ile temizlik yapılmaktadır. Günde 3,3 milyon m² alanı süpüren bu araçlar 6 yönlendirme merkezinden hizmet vermektedir. Üç vardiya çalışan eğitimli personelin yanı sıra önemli teknolojik yatırımlarla beslenen bu hizmet her geçen gün biraz daha büyümektedir.

Yıkama işi kapsamında İstanbul'un ana arterleri ve büyük meydanları belli aralıklarla 65 adet özel yıkama araçları ile yıkanmaktadır. Bu bağlamda ana arterlerde bulunan bariyerler 5 adet özel bariyer yıkama araçları ile temizlenmektedir. Ayrıca ana arterlerin temizliği işi kapsamında Haziran 2003 tarihinden itibaren " Elle Süpürme ve Yıkama İşleri " yapılmaktadır. İstanbul genelinde tüm görüntü kirliliği oluşturan noktalar temizlenmektedir.

2. Elle Süpürme ve Yıkama:

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atık Yönetimi Müdürlüğü bünyesinde ana arterlerin temizliği iŖi kapsamında “ Elle Süpürme ve Yıkama İŖi” yapılmaktadır. Yıkama aracı ve mobil araç olmak üzere toplam 50 araç ve 800 personelle yürütülen bu alıŖmalar İstanbulumuzu her geen gün daha temiz ve daha yaŖanabilir bir kent haline getirmektedir.

Bu ekipler 365 gün 24 saat “Temiz İstanbul” iin alıŖmakta, kiŖin da karla mücadele alıŖmalarında aktif rol almaktadır.

Elle Süpürme (Mobil) Ekibi

Karla Mücadele alıŖmaları

3. İmha İşlemi

İstanbul sınırları dâhilinde kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişiler tarafından imhası istenen malzemelerin imha işlemlerinin yürütülmesini sağlamak Atık Yönetimi Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır.

Atık Yönetimi Müdürlüğü'nün ilgili birimi, ilgili mevzuat ve Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun olarak imhası istenen malzemelerin imha programının takibini yapmak, imha işlemi bitene kadar imhalık malzemelere nezaret etmek, imhalık malzemeyi yerinde görmek ve düzenli depolama alanında imhasını gerçekleştirmekle sorumludur.

İmhaya konu olan malzemeler arasında, gümrüklerde izinsiz geçişler sırasında ilgili devlet birimlerince el konulan türlü malzeme, özel ve tüzel kuruluşların yasal olarak imhası gereken türlü endüstriyel ürün ve malzemeleri sayılabilir.

4. Eğitim ve Uygulama Programları

Ülkemizde geri kazanım kültürünün kazanılması ve oluşan atık miktarını azaltma programlarının başarılı sonuçlar vermesi amacıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atık Yönetimi Müdürlüğü eğitim ve uygulama politikaları geliştirmektedir.

Bu çalışmaların hedefi; geri kazanma konusunda yeni nesillerin ve halkın konuya ilgisinin sağlanmasıdır. Bu ilginin sağlanmasında en önemli faktör eğitim olduğundan Katı Atık Planlamasının her aşaması toplumla paylaşılmaktadır. Bu paylaşım yazılı ve görsel eğitsel argümanların yanı sıra, seminer ve uygulamalı eğitim gezileriyle de desteklenmektedir.

Atık Yönetimi Müdürlüğü eğitim programlarına öğrencilerden ve ev hanımlarından başlamış, ardından daha geniş halk kitlelerine ulaşmıştır.

Eğitim gezilerinde; katı atıkları ayrı biriktirmenin, geri kazanım yollarının önemi ve nasıl yapılacağı, bu hususta bireyin sorumluluğu sık sık vurgulanmış, geri kazanım kültürünün yerleşmesine aracılık edilmiştir.

Atık Yönetimi Müdürlüğü her türlü bilgi edinme girişimine açık ve hazır bir yapıya kavuşmuş, okullardan, üniversitelerden, askeri kurumlardan gelen benzeri talepleri bugüne kadar karşılamış ve bu konuda ön gördüğü hedef kitlesine karşı düzenlediği çeşitli programlarla hedeflerine bir adım daha yaklaşmıştır.

Bu amaç kapsamında Avrupa Yakası Kıraç Beldesi'nde Eğitim Merkezi kurma çalışmaları halen devam etmektedir.

C. ÇALIŞILAN PROJELER

1.Yeni Evsel Atık Düzenli Depolama Sahası Projesi:

Belediyemizin yukarıda bahsedildiği gibi Anadolu yakasında Kömürcüoda'da, Avrupa yakasında Odayeri'nde birer adet modern düzenli depolama sahaları bulunmaktadır. Ancak 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Avrupa yakasında Belediyemiz sınırları Büyükçekmece, Silivri ve Çatalca ilçelerini de kapsayacak şekilde, mülki sınırlara kadar genişlemiştir. Daha önce katı atıklarının bertarafından sorumlu olan bu ilçelerin sorumluluğu İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne geçince depolama alanlarında depolanan katı atık miktarında artış olmuştur. Zaten 1995 yılında faaliyete geçen bu depolama alanlarının ömürlerini tamamlamasına birkaç yıl kalmıştır.

Bu nedenlerle İstanbul'un ihtiyacını karşılayacak düzenli depolama sahası tesis etme çalışmaları başlatılmıştır.

2.Endüstriyel Atıkların Bertarafı Projesi:

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 14.03.1991 tarih ve 20814 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nin” 2’nci maddesi gereği endüstriyel atıkların bertarafından sorumlu değildir. Bu sorumluluk üreten öder prensibine dayanarak endüstriyel atıkları üreten endüstricilere aittir.

Endüstri tesislerinden çıkan atıklar ikiye ayrılır:

- 1.Tehlikesiz endüstriyel atıklar
- 2.Tehlikeli endüstriyel atıklar

2006 yılı için endüstriyel atık miktarı 62.000 ton/yıl olarak öngörülmektedir.

Tehlikesiz endüstriyel atıkların evsel nitelikli olanları diğer evsel atıklarla birlikte depolama sahalarında bertaraf edilmekte, değerlendirilebilir sanayi atıklarını ise sanayi kendisi değerlendirmektedir. Endüstriden çıkan tehlikeli atıklar ise İzmit İZAYDAŞ’ a yönlendirilmektedir.

İstanbul’da üretilen tehlikesiz endüstriyel ve tehlikeli endüstriyel atıkların bertarafı amacıyla çalışmalar devam etmektedir.

3.Ambalaj Atıkları Geri Kazanım Projesi:

Bilindiği gibi 30 Temmuz 2004 tarih, 25538 sayılı Resmi Gazete’de “Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” yayınlanmıştır.

Bu Yönetmelik, konutlardan, endüstrilerden, işyerlerinden çıkan plastik, metal, cam, kâğıt-karton, kompozit vb. malzemeden oluşan ambalajların ve ambalaj atıklarının ayrı toplanmasını yükümlülük haline getirmektedir.

Yönetmelikle, ambalaj atıklarının ayrı toplanması için Büyükşehir Belediyelerine; yetkilendirilmiş kuruluşlar ve lisanslı ambalaj atıkları toplama-ayırma kuruluşları ile yönetim planı hazırlama ve atıkların yönetiminde ilçe belediyeleri ile koordinasyonu sağlama görevi verilmiştir.

Bu amaçla Belediyemiz, İstanbul'da ekonomik ve sosyal seviyesi yüksek on ilçede ambalaj atıklarının ayrı toplanması için pilot çalışma başlatmıştır.

4. Atık Pil ve Akümülatörlerin Yönetimi Projesi:

31 Ağustos 2004 tarih ve 25569 sayılı Resmi Gazete'de Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği yayınlanmıştır.

Yönetmelikle Belediyemiz, atık pillerin evsel atıklarla toplanmaması ve üreticilerin şehrin muhtelif yerlerinde yapacakları atık pil toplama işlemlerinde yardımcı olunması, işbirliği yapılması ve depolama sahasında ayrı bir yer tahsis edilmesi ile yükümlü kılınmıştır.

Bu amaçla pil üreticileri ile gerekli görüşmeler yapılarak şehirde üretilen atık pillerin yukarıda belirtildiği gibi Odayeri'deki pil depolama yerimize sevk edilmesi için uygulama projesi çalışmaları başlatılmış ve devam etmektedir.

5. Yeni Aktarma İstasyonları Projesi:

6 aktarma istasyonu ile İstanbul'da hizmet kalitesini her geçen gün yükselten Atık Yönetimi Müdürlüğü istasyon sayılarını artırmayı planlamakta ve bu konuda hızla çalışmaktadır.

Avrupa yakasında Gaziosmanpaşa, Silivri; Anadolu yakasında Şile'de yakın zamanda kurulacak aktarma istasyonları Müdürlüğümüz, ilçe ve belde belediyelerinin taşıma yükünü hafifletecek aynı zamanda trafikteki araç yoğunluğunun azalmasına yardımcı olacaktır.

6. Geri Kazanım ve Açık Kompost Tesisi Projesi:

Depo gazından elektrik üretmenin yanı sıra kompost üretip park ve bahçelerimizde kullanılması Atık Yönetim Müdürlüğü tarafından sağlanmıştır.

Kemerburgaz'daki Geri Kazanım ve Kompost Tesisi'nin yanı sıra, Kömürcüoda Katı Atık Depolama Sahasında da 2000 ton/gün kapasiteli Geri Kazanım Tesisi kurulacaktır. Bu tesiste ayrıştırılan organik atıklar da açık kompost metoduyla kompostlaştırılacaktır.

7. Depo Gazından Elektrik (LFG) Üretimi Tesisleri:

Depo Gazından elektrik üretip ekonomiye kazandırma fikrinin bir zamanlar hayal olduğu ülkemizde, bugün gerçekleşen projeler gösterdi ki yaşadığımız süreç daha fazlasını gerektiriyor. Depolama sahalarında oluşan kontrolsüz gazların çevreye zarar vermeden bertarafını sağlamak, patlama riskini ortadan kaldırmak ve metan gazından elektrik enerjisi üretmek amacıyla Odayeri Düzenli Depolama Sahasında ve Anadolu Kömürcüoda Düzenli Depolama Sahasında pompaj testi çalışmaları yapılarak bu bölgelerde "Depo Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi" yapma çalışmalarına başlanmıştır.

8. Uydu İzleme ve Takip Sistemi Projesi:

Katı atık merkezlerine kurulan kamera sistemi ile yol süpürme araçlarının yanı sıra tıbbi atık ve katı atık taşıma araçlarının da takibi bilgisayar ortamında uydudan izlenebilecektir. Bu çalışmalar yakın zamanda internet ortamına da taşınacaktır.

Bu işlemle günlük iş akışının hızlanması ve hizmet kalitesinin yükselmesi hedeflenmektedir.

9. Tıbbi Atık Sterilizasyon Ünitesi:

İstanbul'daki sağlık kuruluşları ve bu kuruluşların ürettikleri tıbbi atıklar her geçen gün artmaktadır. Buna karşılık hâlihazırda 24 ton/gün kapasiteli Avrupa yakasındaki yakma tesisi yetersiz kalmaktadır.

Anadolu yakasında oluşan tıbbi atıkların taşınması Avrupa Yakasındaki Tıbbi Atık Yakma Tesisine uygun olmadığından, Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun olarak Anadolu yakasında oluşan tıbbi atıkların bertarafını sağlayacak Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi kurulması için çalışmalar başlatılmıştır.

10. Termal Sistemlerle Katı Atığın Enerjiye Dönüştürülerek Bertarafı:

Gazlaştırma, piroliz gibi atık bertaraf teknolojileriyle katı atıkların enerjiye dönüştürülerek bertaraf teknikleri üzerinde çalışmalar yürütülmektedir. Bu projeye atıklar daha çevre dostu bir yöntemle bertaraf edilirken üretilen enerji ile ekonomiye katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

11. Kalorifik Değeri Yüksek Naylon Ağırıklı Atıkların Çimento Sanayinde İkincil Yakıt Olarak Kullanılması:

Kompost tesisindeki elle ayrıştırımdan sonra kalan naylon miktarı fazla ve kalorifik değeri yüksek olan evsel atıklar, kurulacak bir tesis ile çimento sanayinde ikincil yakıt olarak kullanılabilir. Böylece bu tür atıklar hem yakıt olarak değerlendirilebilecek hem de bu atıkların düzenli depolama alanlarında depolanmasının önüne geçilecek, depolama alanlarında ekstra hacim kazanılacak, bu atıkların depolama ve taşıma maliyetleri de ortadan kalkacaktır.

E. SONUÇ

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Planlama Teşkilatı'nın hazırladığı Ulusal Çevre Stratejisi ve Eylem Planı'nda (UÇEP) belirtildiği gibi, atık yönetimi Türkiye'de çok önemli ve hatta hayati bir konudur. Katı atık; hava, su, toprak gibi doğal hayat kaynaklarımızı yok olma tehdidiyle baş başa bırakmaktadır. Avrupa Birliği Uyum Sürecinde bu tereddütlerin giderilmesi ve Avrupa Birliği standartlarına uyum sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda Atık Yönetimi Müdürlüğü desteğiyle 2005 yılı içerisinde İstanbul için AB Çevre Mevzuatı ile uyumlu Entegre Katı Atık Yönetimi Stratejik Planı hazırlanmıştır.

Atık Yönetimi Müdürlüğü, Avrupa Birliği uyum sürecinde, katı atıklarla ilgili Avrupa Birliği'nin yasal düzenlemelerini fırsat olarak görmekte, üretici sorumluluğunun yüksek olduğu, atık önleme bilincinin yükseltilmesi ve az atık üretilmesi, yeniden kullanım ve geri kazanım çalışmalarına hız verilmesi, atık hacminin azaltılması ve düzenli depolamaya minimum atık gönderilmesi politikaları doğrultusunda hizmet vermekte ve çalışmalarına emin adımlarla devam etmektedir.

Atık Yönetimi Müdürlüğü

**Piyalepaşa Bulvarı,
Baruthane Katı Atık Aktarma Merkezi Yanı
ŞİŞLİ / İSTANBUL
Tel: 0 212 230 05 05 (Pbx)
Faks: 0 212 234 57 40
E-mail: atikyonetimi@ibb.gov.tr**